

LB MINERALS, s.r.o.

Bezpečnostní datový list v souladu s Nařízením (EC) 1907/2006, Nařízením (EC) 1272/2008 a Nařízením (EC) 453/2010

Název produktu: Křemen mikromletý

Verze **07.2**

Datum revize: **Listopad 2015**

ODDÍL 1: Identifikace látky/směsi a společnosti/podniku**1.1 Identifikátor výrobku****KŘEMEN MIKROMLETÝ**

Registrační číslo REACH: Zproštěný v souladu s přílohou V. 7.

Obchodní názvy: **VL17-90-17, VL17-63-15, VL17-45-5**

Chemický název/synonyma: křemen/oxid křemičitý

1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití

Hlavní aplikace:

- Keramika (sanitární keramika, keramické obklady, střešní tašky, užitková keramika, porcelán, žáruvzdorné výrobky, glazury, engoby, frity atd.)
- Skleněná vlákna
- Nátěrové hmoty
- Míchání a spojování se slučitelnými látkami nebo minerály

1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu

Společnost LB MINERALS, s.r.o. www.lb-minerals.cz
Adresa Tovární 431, CZ 330 12 Horní Bříza
telefon +420 378 071 111
fax +420 377 956 332
E-mail osoby odpovědné za bezpečnostní list: msds@cz.lasselsberger.com
E-mail společnosti: minerals@cz.lasselsberger.com

1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace

Toxikologické informační středisko (TIS) +420 224 919 293 (non-stop)
Na Bojišti 1, 128 08 Prague 2, ČR +420 224 915 402 (non-stop)
E-mail: tis@mbox.cesnet.cz

Dostupné mimo pracovní dobu? Ano Ne

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti**2.1 Klasifikace látky nebo směsi**

Tento produkt obsahuje dýchatelny křemen jako nečistotu, a proto je klasifikován jako STOT RE1 podle kritéria definovaného v Nařízení ES 1272/2008. V závislosti na typu zpracování a použití (například broušení, mletí, sušení) může dojít k tvorbě polévatého dýchatelného krystalického křemene (křemen, kristobalit). Dlouhodobé nebo rozsáhlé vdechování dýchatelného prachu krystalického křemene může způsobit plicní fibrózu, běžně označovanou jako silikózu. Hlavními symptom silikózy jsou kašel a ztížené dýchání. Vystavení zaměstnanců prachu dýchatelného krystalického křemene musí být monitorováno a kontrolováno. S tímto produktem je nutné manipulovat opatrně, aby nedocházelo k vytváření prachu.

Nařízení EC 1272/2008:**NEBEZPEČÍ**

STOT RE1

H372: Způsobuje poškození plic při dlouhodobé nebo opakované expozici vdechováním.

Produkt obsahuje respirabilní krystalický křemen nad 10% hmot.

2.2. Prvky označení**Signální slovo:**
NEBEZPEČÍ**Označení nebezpečí:**

H372: Způsobuje poškození plic při dlouhodobé nebo opakované expozici vdechováním.

Pokyny pro bezpečné zacházení:

P260: Nevdechujte prach.

P285: V případě nedostatečného větrání používejte vybavení pro ochranu dýchacích cest.

P501: Odvoz obsahu / obalů podle místních předpisů.

2.3 Další nebezpečnost

Tento produkt je anorganická látka a nesplňuje kritéria látek typu PBT ani vPvB v souladu s přílohou XIII. REACH.

ODDÍL 3: Složení / informace o složkách**3.1. Hlavní složky**

Název	CAS-No	EINECS No
Křemen	014808-60-7	238-878-4

3.2. Nečistoty

Tento produkt obsahuje více než 10 % křemene (respirabilního), který je klasifikován jako STOT RE1.

ODDÍL 4. Pokyny pro první pomoc**4.1. Popis první pomoci****Zasažení očí**

Propláchněte velkým množstvím vody, a pokud podráždění přetrvává, vyhledejte lékařskou pomoc.

Požítí

Žádná opatření první pomoci nejsou vyžadována.

Vdechnutí

Doporučuje se přesun postižených osob z oblasti na čerstvý vzduch.

Zasažení kůže

Žádná zvláštní opatření první pomoci nejsou nutná.

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

Nejsou pozorovány žádné akutní a opožděné symptomy a účinky.

4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření

Žádná zvláštní opatření nejsou nutná.

ODDÍL 5. Opatření pro hašení požáru

5.1. Hasiva

Nejsou vyžadovány žádné speciální hasicí prostředky.

5.2. Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi

Produkt je nehořlavý. Bez nebezpečného tepelného rozkladu.

5.3. Pokyny pro hasiče

Žádná zvláštní protipožární ochrana není vyžadována.

ODDÍL 6. Opatření v případě náhodného úniku

6.1. Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy

Vyhnete se tvorbě polétavého prachu, noste osobní ochranné prostředky v souladu s místními legislativními předpisy.

6.2. Opatření na ochranu životního prostředí

Žádné zvláštní požadavky.

6.3. Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění

Vyhnete se zametání a používejte čisticí systémy rozprašující vodu nebo odsavače, aby nedocházelo k tvorbě polétavého prachu. Noste osobní ochranné prostředky v souladu s místními legislativními předpisy.

6.4. Odkaz na jiné oddíly

Viz oddíly 8 a 13.

ODDÍL 7. Zacházení a skladování

7.1. Opatření pro bezpečné zacházení

Vyhnete se vytváření polétavého prachu. Na místech, kde se vytváří polétavý prach, zajistěte odpovídající odsávací zařízení. V případě nedostatečného odvětrávání používejte vhodnou ochranu dýchacího ústrojí. Manipulujte se zabalenými produkty opatrně, aby nedošlo k neúmyslnému poškození obalu. Vyžadujete – li rady k technikám bezpečné manipulace, obraťte se na svého dodavatele nebo si přečtěte Průvodce správnými postupy (Good Practise Guide), na kterého je odkazováno v části 16.

Nejíst, nepít a nekouřit na pracovišti; umýt si ruce a před vstupem do prostor pro stravování si odložit znečištěný oděv a ochranné pomůcky.

7.2. Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí

TECHNICKÉ PROSTŘEDKY / BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ

Minimalizujte vytváření polétavého prachu a zabraňte rozfoukání větrem během nakládání a vykládání.

Udržujte kontejnery uzavřené a skladujte zabalené produkty tak, aby nedošlo k jejich náhodnému protržení.

7.3. Specifické konečné / specifická konečná použití

Vyžadujete – li rady ke specifickému použití, obraťte se na svého dodavatele nebo si přečtěte Průvodce správnými postupy (Good Practise Guide), na kterého je odkazováno v části 16.

ODDÍL 8. Omezování expozice/osobní ochranné prostředky

8.1. Kontrolní parametry

Dodržujte regulační limity expozice na pracovišti pro všechny typy polévatého prachu (celkový prach, respirabilní prach, respirabilní prach krystalického křemene). Limitní hodnoty expozice pro pracovní prostředí (OEL) jsou v České republice stanoveny (měřeno jako 8hodinový časově vážený průměr):

PEL_r[*] / PEL_c mg/m³ [*] F _r = 100% - obsah fibrogenní složky v respirabilní frakci v % (platné v ČR)	0,1 / - mg/m ³
PEL_r^{**} / PEL_c mg/m³ (ostatní křemičitany s výjimkou azbestu) ^{**} Obsah SiO ₂ v respirabilní frakci ≤ 5 % (platné v ČR)	2,0 / 10,0 mg/m ³
PEL_r^{***} / PEL_c mg/m³ (ostatní křemičitany s výjimkou azbestu) ^{***} Obsah SiO ₂ v respirabilní frakci > 5 % (platné v ČR) F _r - obsah fibrogenní složky v respirabilní frakci v %	10,0 : F _r / 10,0 mg/m ³

Za fibrogenní se považuje prach, který obsahuje více než 1% fibrogenní složky a v pokusu na zvířeti vykazuje zřetelnou fibrogenní reakci plicní tkáň.

Pro ekvivalentní limitní hodnoty v jiných zemích se obraťte na kompetentní osobu zodpovědnou za ochranu zdraví při práci nebo na místní regulační orgán.

8.2. Omezování expozice

8.2.1. VHODNÉ TECHNICKÉ KONTROLY

Minimalizujte vytváření polévatého prachu. Používejte kryty k uzavření procesu, místní odsávací ventilaci nebo jiné technické možnosti k udržení koncentrace polévatého prachu pod zadanými limity pro pracovní prostředí. Pokud činnost pracovníka vytváří prach, plyny nebo mlhu, použijte ventilaci k udržení koncentrace polévatých částic pod limity pro pracovní prostředí.

8.2.2. INDIVIDUÁLNÍ OCHRANNÁ OPATŘENÍ VČETNĚ OSOBNÍCH OCHRANNÝCH PROSTŘEDKŮ

a. Ochrana očí a obličeje

V případě mechanického ohrožení očí používejte bezpečnostní brýle s bočními kryty. Při práci s produktem nenoste kontaktní čočky.

b. Ochrana kůže

Žádné zvláštní požadavky.

Ochrana rukou: Pro pracovníky, kteří trpí exémem nebo mají citlivou pokožku, se doporučuje používat rukavice. Po skončení činnosti pak umytí rukou a ošetření ochranným krémem.

c. Ochrana dýchacích cest

V případě dlouhodobého vystavení koncentracím polévatého prachu, noste dýchací ochranné vybavení, které je v souladu s požadavky evropských a místních legislativních předpisů.

8.2.3. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Zamezte víření prachu.

ODDÍL 9. Fyzikální a chemické vlastnosti

9.1. Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech

a. Vzhled	Pevná látka (prášek)
b. Zápach	Bez zápachu
c. Prahová hodnota zápachu	Není relevantní
d. pH (400 g/l vody při 25°C)	5-8
e. Bod tání/tuhnutí	1710°C
m. Relativní hustota	2 650 kg/m ³
n. Rozpustnost ve vodě	Zanedbatelné
Rozpustnost v kyselině fluorovodíkové	Ano

9.2. Další informace

Žádné další informace

ODDÍL 10. Stálost a reaktivita

10.1. Reaktivita

Inertní, nereaktivní.

10.2. Chemická stabilita

Chemicky stabilní.

10.3. Možnost nebezpečných reakcí

Bez nebezpečných reakcí.

10.4. Podmínky, kterým je třeba zabránit

Není relevantní.

10.5. Neslučitelné materiály

Žádná konkrétní neslučitelnost.

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Není relevantní.

ODDÍL 11. Toxikologické informace

11.1. Informace o toxikologických účincích

a. Akutní toxicita

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

b. Žíravost / dráždivost pro kůži

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna

c. Vážné poškození očí / podráždění očí

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna

d. Senzibilizace dýchacích cest / senzibilizace kůže

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

e. Mutagenita v zárodečných buňkách

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna

f. Karcinogenita

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

g. Toxicita pro reprodukci

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

h. Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna

i. Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice

Tento produkt obsahuje dýchací křemen jako nečistotu, a proto je klasifikován jako STOT RE1 podle kritéria definovaného v nařízení ES 1272/2008.

j. Nebezpečnost při vdechnutí

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna

ODDÍL 12. Ekologické informace

12.1. Toxicita

Není relevantní

12.2. Persistence a rozložitelnost

Není relevantní

12.3. Bioakumulativní potenciál

Není relevantní

12.4. Mobilita v půdě

Zanedbatelné

12.5. Výsledky posouzení PBT a vPvB

Není relevantní

12.6. Jiné nepříznivé účinky

Nejsou známy žádné specifické nežádoucí účinky. To však nevylučuje možnost, že velké a časté úniky materiálu mohou mít škodlivé nebo ničivé účinky na životní prostředí.

ODDÍL 13. Pokyny pro odstraňování

13.1. Metody nakládání s odpady

ODPADY ZE ZBYTKŮ POUŽITÝCH PRODUKTŮ

Kde je to možné, dávejte přednost recyklaci před likvidací. Odpad je možné likvidovat v souladu s místními nařízeními.

BALENÍ

Vyhnete se tvorbě prachu ze zbytků produktu v obalu, pracovníkům zajistěte vhodné ochranné pomůcky. Použité obaly ukládejte do uzavřených prostor. Recyklaci a likvidaci provádějte v souladu s místní legislativou. Opakované použití obalů se nedoporučuje.

Recyklaci a likvidaci obalů musí provádět autorizovaná společnost odpadového hospodářství

ODDÍL 14. Informace pro přepravu

14.1. Číslo OSN: Není relevantní

14.2. Náležitý název OSN pro zásilku: Není relevantní

14.3. Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu

ADR: Není klasifikováno

IMDG: Není klasifikováno

ICAO/IATA: Není klasifikováno

RID: Není klasifikováno

14.4. Obalová skupina: Není relevantní

14.5. Nebezpečnost pro životní prostředí: Není relevantní

14.6. Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele: Žádné zvláštní opatření

14.7. Hromadná přeprava podle přílohy II MARPOL73/78 a předpisu IBC: Není relevantní

ODDÍL 15. Informace o předpisech

15.1. Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí/specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

MEZINÁRODNÍ LEGISLATIVA/ POŽADAVKY

Nařízení (EC) 1907/2006, Nařízení (EC) 1272/2008 a Nařízení (EC) 453/2010

15.2. Posouzení chemické bezpečnosti

Nepodléhá registraci v registru REACH v souladu s přílohou V. 7.

ODDÍL 16. Další informace

Důvody vedoucí ke změně verze bezpečnostního listu:

Nařízení (EC) 1272/2008 a nařízení (EC) 453/2010)

Materiály třetích stran

Pokud jsou materiály (křemenné písky) nevyráběné nebo nedodávané společností LB MINERALS, s.r.o. použity ve spojení s materiály (křemenné písky) společnosti LB MINERALS, s.r.o. nebo místo nich, je na zodpovědnosti zákazníka zajistit od výrobce nebo dodavatele všechna technická data a další podklady týkající se těchto a dalších materiálů (křemenných písků) a zajistit všechny nutné informace, které se jich týkají. Nelze přijmout žádnou zodpovědnost s ohledem na použití produktu (křemenného písku) LB MINERALS, s.r.o. ve spojení s materiály (křemennými písky) jiných dodavatelů.

Odpovědnost

Tyto informace jsou nejlepší, které společnost LB MINERALS, s.r.o. k danému datu má a předpokládá se, že jsou přesné a spolehlivé. Neexistuje však žádné ujištění, záruka nebo garance jejich přesnosti, spolehlivosti nebo úplnosti. Je na zodpovědnosti uživatele, uspokojit své požadavky z hlediska vhodnosti a úplnosti těchto informací pro své vlastní konkrétní použití.

Školení

Pracovníci musí být informováni o přítomnosti krystalického křemene a vyškoleni ke správnému použití a manipulaci s tímto produktem tak, jak vyžadují místní legislativní předpisy.

Sociální dialog o respirabilním krystalickém křemenu

Multi-sektorální sociální Dohoda o ochraně zdraví pracovníků prostřednictvím správné manipulace a správného používání krystalického křemene a produktů, které ho obsahují, byla podepsána 25. dubna 2006. Tato autonomní dohoda, která obdržela finanční podporu Evropské komise, je založena na Průvodci správnými postupy. Požadavky dohody vešly v platnost 25. října 2006. Dohoda byla publikována v Ústředním věstníku Evropské unie (2006/C 279/02). Text dohody a její přílohy, včetně Průvodce správnými postupy jsou k dispozici na <http://www.nepsi.eu> a poskytují užitečné informace a vodítko pro manipulaci s produkty obsahujícími volně dýchací krystalický křemen. Reference jsou k dispozici na vyžádání u asociace EUROSIL, Evropská asociace průmyslových výrobců křemenných produktů.